

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

*Meleca Aurelia xxxx, născută la xx xxxx
xxxx, originară și domiciliată în xxxx xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.04.2018 - 26.11.2018;

Instanță de apel: 15.12.2018 - 30.01.2019;

Instanță de recurs: 25.03.2019 - 12.11.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 26 noiembrie 2018, Meleca Aurelia a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.201¹ alin.(3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis pentru femei.

Potrivit art.90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru un termen de probă de 3 ani.

A fost dispusă încasarea din contul lui Meleca Aurelia în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 320 lei, în rest solicitările procurorului au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Meleca Aurelia acționând în mod intenționat și având scopul provocării de suferințe psihice și dureri fizice concubinului său Comarovschi Ruslan, împreună cu care concubinează în s. Echimăuți, r-nul Rezina, la 22 februarie 2018, aproximativ la ora 15:00, având scop de a-și realiza intențiile, aflându-se în ograda gospodăriei lui Comarovschi Ruslan din s. Echimăuți, r-nul Rezina, în cadrul unui conflict apărut, i-a aplicat o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea abdomenului lui Comarovschi Ruslan, prin ce i-a cauzat ultimului, conform raportului de expertiză judiciară nr.201826D0059 din 12.03.2018, vătămare corporală gravă.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Meleca

Aurelia să-i fie stabilită pedeapsa 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis pentru femei.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, prin acțiunile inculpatei nu doar că a fost cauzat un prejudiciu sănătății părții vătămate Comarovschi Ruslan, dar a fost lezată imaginea statului la înfăptuirea justiției, creând astfel neîncredere în societate față de reprezentanții autorităților de drept ale Republicii Moldova.

De asemenea, inculpata nu a contribuit la descoperirea infracțiunii, iar prima instanță neîntemeiat a aplicat pedeapsa mai blândă, și anume i-a acordat încrederea suspendându-i condiționat executarea pedepsei aplicate.

Mai mult, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale, care ar permite aplicarea prevederilor art.79 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2019, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatei Meleca Aurelia încadrarea juridică corespunzătoare, și anume în baza art.201¹ alin.(3) lit. a) Cod penal, sentința nefiind contestată în această parte de către părțile la proces.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatei Meleca Aurelia, instanța de apel a reținut că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că, atât din declarațiile inculpatei Meleca Aurelia, cât și ale părții vătămate Comarovschi Ruslan, date la faza urmăririi penale și susținute în instanța de apel, declarațiile cărora coroborează cu probele scrise administrate la dosar, rezultă că inculpata Meleca Aurelia a fost agresată fizic de către partea vătămată, fiindu-i cauzate leziuni corporale ușoare.

Prin urmare, motivul comiterii infracțiunii a fost agresiunea părții vătămate față de inculpată. Scopul comiterii infracțiunii a fost condiționat de dorința inculpatei de a se apăra de acțiunile agresive ale concubinului.

După cum a indicat prima instanță, Meleca Aurelia se găsea în momentul comiterii infracțiunii într-o stare de tulburare și temere față de propria viață și sănătate, din care considerent a comis infracțiunea.

La fel, inculpata după comiterea infracțiunii a vizitat partea vătămată la spital, iar la moment ei s-au împăcat și locuiesc împreună ca familie.

În conformitate cu art.76 alin.(1) lit. g), j) Cod penal, prima instanță a reținut în privința inculpatei Meleca Aurelia circumstanțele atenuante - ilegalitatea acțiunilor victimei, dacă ele au provocat infracțiunea, săvârșirea infracțiunii cu depășirea limitelor legitimei apărări, iar careva circumstanțe agravante în sensul art.77 Cod penal nu au fost reținute.

La fel, prima instanță a reținut că infracțiunea comisă face partea din categoria infracțiunilor „grave”, inculpata a recunoscut parțial vina în comiterea

infracțiunii, la locul de trai se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, careva pretenții materiale față de aceasta nu au fost înaintate, partea vătămată a indicat că s-a împăcat cu inculpata.

Cu referire la prevederile art.79 Cod penal, instanța de apel a indicat că, prima instanță a acordat circumstanțelor atenuante prevăzute la art.76 alin.(1) lit. g), j) Cod penal, valoarea juridică de „circumstanțe excepționale”, care în sine micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, din care motiv, în temeiul ar.79 Cod penal, a dispus stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe termen de 5 ani.

Totodată, prima instanță a stabilit că nu este rațional ca inculpata Meleca Aurelia să execute real pedeapsa stabilită, luând în considerație circumstanțele atenuante, considerate excepționale, reținute în privința acesteia, din care motiv a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Având în vedere circumstanțele expuse supra, instanța de apel a apreciat că, soluția primai instanței privind aplicarea art.79 Cod penal în situația inculpatei și stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia este legală, motivată și echitabilă, instanța de apel nestabilind careva temeuri de a interveni în sentința instanței de fond.

Cu referire la argumentele acuzatorului de stat precum că pe parcursul cercetării judecătorești, inculpata nu a recunoscut vina pe deplin, de cele comise nu s-a căit, mai mult, aceasta prin declarațiile sale mincinoase precum că s-a aflat în stare de legitimă apărare, împiedica mersul normal al cercetării judecătorești, cu scopul eschivării de la răspundere penală, instanța de apel le-a apreciat ca nefondate, or, circumstanțele invocate de către acuzare nu și-au găsit confirmare, având în vedere că în cadrul cercetării judecătorești, din declarațiile inculpatei Meleca Aurelia, cât și ale părții vătămate Comarovschi Ruslan, date la faza urmăririi penale și susținute în instanța de apel, declarațiile cărora coroborează cu probele scrise administrate la dosar a fost stabilit faptul că inculpata a fost agresată fizic de către partea vătămată, fiindu-i cauzate leziuni corporale ușoare.

Tot cu referire la argumentele acuzatorului de stat precum că instanța de judecată a constatat că fapta incriminată inculpatei a fost comisă cu depășirea limitelor legitimei apărări, instanța de apel a reținut constatările primei instanțe, or, în cazul în care s-ar fi constatat starea de legitimă apărare, inculpata urma a fi liberată de răspundere penală în temeiul art.35 Cod penal, însă în speța dată s-au stabilit circumstanțele atenuante - ilegalitatea acțiunilor victimei, dacă ele au provocat infracțiunea și săvârșirea infracțiunii cu depășirea limitelor legitimei apărări.

Instanța de apel a respins și argumentele procurorului referitor la faptul că, prin acțiunile inculpatei nu numai că a fost cauzat un prejudiciu sănătății părții vătămate Comarovschi Ruslan, dar a fost lezată imaginea statului la înfăptuirea justiției, creând astfel neîncredere în societate față de reprezentanții autorităților de drept ale Republicii Moldova, de asemenea, inculpata nu a contribuit la descoperirea infracțiunii, deoarece circumstanțele invocate de către acuzatorul de stat nu determină agravarea pedepsei penale aplicate inculpatei, în contextul în care, s-a stabilit că infracțiunea a fost comisă ca urmare a comportamentului și acțiunilor ilegale ale părții vătămate îndreptate spre integritatea fizică, dar și psihică a părții vătămate.

Pe cale de consecință, instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatei Meleca Aurelia prima instanță a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art.75 Cod penal, și anume: gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei acesteia, totodată, instanța în mod întemeiat a dispus aplicarea art.79 Cod penal, stabilind inculpatei o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de legea penală.

5. Procurorul, în temeiul pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complete de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel neîntemeiat a respins argumentele acuzatorului de stat că pe parcursul cercetării judecătorești, inculpata nu a recunoscut vina pe deplin, de cele comise nu s-a căit, cu scopul eschivării de la răspundere penală.

Prin urmare, instanța a omis că pedeapsa poate fi aplicate în temeiul art.79 Cod penal, doar în cazul în care există un șir de circumstanțe excepționale opționale.

La fel, la adoptarea soluției sale, instanța de apel a ignorat prevederile art.art.61,75 Cod penal.

În aceste circumstanțe, reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatei, precum și prevenirea săvârșirii de noi de infracțiuni, în cazul dat, la stabilirea unei pedepse cu aplicarea art.79 Cod penal de către instanța de judecată, ar putea favoriza și alte persoane la comiterea de infracțiuni.

Astfel, instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în latura pedepsei penale în conformitate cu rigorile legale și a aplicat inculpatei o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Concluzionând cele expuse, acuzarea consideră că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către procuror în apel, iar acesta constituie temei de drept pentru recurs ordinar prevăzut în art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, deoarece s-a aplicat pedeapsa greșit individualizată contrar prevederilor legale, ceea ce echivalează, conform prevederilor art.435 Cod de procedură penală, cu nerezolvarea fondului apelului.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă temeiul pentru recurs stipulat la pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că, instanțele de fond la capitolul individualizării pedepsei penale eronat au aplicat prevederile art.art.79, 90 Cod penal.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că acestea sunt neîntemeiate.

La acest capitol Colegiul penal lărgit relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Potrivit art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Complementar, potrivit principiului umanismului, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului.

În această ordine de idei, la stabilirea pedepsei lui Meleca Aurelia, instanțele de fond au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.art.7, 61 Cod penal și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii, care face parte din categoria celor grave, a recunoscut parțial vina în comiterea infracțiunii, de personalitatea inculpatului care la locul de trai se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, careva pretenții materiale față de ea nu au fost înaintate, partea vătămată a indicat că s-a împăcat cu inculpata, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, iar drept circumstanțe atenuante au fost reținute ilegalitatea acțiunilor victimei, dacă ele au provocat infracțiunea, săvârșirea infracțiunii cu depășirea limitelor legitimei apărări.

La fel, instanțele de fond corect au acordat circumstanțelor atenuante prevăzute la art.76 alin.(1) lit. g), j) Cod penal, valoarea juridică de „circumstanțe excepționale”, care în sine micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, iar în temeiul ar.79 Cod penal, au dispus stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe termen de 5 ani.

Totodată, instanțele de fond întemeiat au ajuns la concluzia nu este rațional ca inculpata Meleca Aurelia să execute real pedeapsa stabilită, luând în considerație circumstanțele atenuante, considerate excepționale, reținute în privința acesteia, din care motiv au dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei, care este echitabilă și care va duce la atingerea scopului de restabilire a echității sociale, corijare și reeducare a inculpatei.

În concluzie, Colegiul penal lărgit conchide că ,pedeapsa stabilită inculpatei de prima instanță și menținută de instanța de apel este în corespundere cu prevederile art.7, 61, 75, 79, 90 Cod penal, considerând că stabilirea unei astfel de pedepse va atinge scopul de corijare și reeducare a inculpatei.

În acest context, se resping argumentele procurorului invocate în recurs, or, după cum a fost menționat, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului.

În consecință, Colegiul penal lărgit opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecătii, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, pedeapsa aplicată inculpatei fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia că recursul ordinar este neîntemeiat.

Prin urmare, recursul de pe rol fiind neîntemeiat, urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui *Meleca Aurelia xxxx*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 27 decembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico